No. 1266 Zaterdag 4 April 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0.50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,—pa tres luna. pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 3 April.

DE NIEUWE BEGROOTING.

Topographische opname en triangulatie.

„Het heeft oorspronkelijk in de bedoeling gelegen, zegt de Gouverneur, om alleen de groote valleien der benedenwindsche eilanden te doen opnemen.

De ondervinding heeft geleerd, dat daarmede eensdeels niet volstaan kan worden, anderdeels dat het bepaald te betreuren zou zijn, indien door het niet opnemen van de betrekkelijk kleine oppervlakten, waarvan de opname niet direkt noodzakelijk voor den damaanleg geacht wordt, de topographische kaart van het eiland Curaçao onvolledig zou worden.

De kosten van opname van deze laatste oppervlakten — op zich zelf zeer gering — zouden, indien zij voorloopig werden overgeslagen, bij eventueel latere opname, aanmerkelijk meer worden. In verband hiermede heeft het Bestuur, door de ondervinding geleerd, het idee van de opname van de helft van de oppervlakte, althans voor het eiland Curaçao, moeten laten varen, omdat er geen enkele reden bestaat om aan te nemen, dat voor het nog op te nemen westelijk gedeelte van het eiland met de opname van minder terreinoppervlakte dan in het oostelijk gedeelte zou kunnen worden volstaan. Op deze mogelijkheid werd reeds gewezen.

Blijkt het vóór de andere eilanden ook noodzakelijk of gewenscht om de geheele oppervlakte te meten, wat zeer waarschijnlijk het geval zal zijn. (die gewenschte noodzakelijkheid blijkt natuurlijk het volgend jaar. *Red. Amigoe*). dan zullen de totale uitgaven voor de topographische opname van de Benedenwindsche eilanden moeten geraamd worden op:

uitgaven t|m December 1907 .... f 7,880.04
(waaronder f2,629.— overtochtsgelden en speciale opdrachten)
voor de nog op te nemen 864,150 K.M.² á f33.38 .... f 23,833.32
Overtochtsgelden van den ambtenaar van topographischen dienst naar Ned. Oost-Indië f 1.605

f 33,318.36

of rond f 33.300 —, hetgeen dus f 33 300. – f 19.100. = f 14.200. — MEERBEDRAAGT *dan de raming, welke bij de behandeling van de begrooting voor het jaar 1908 in de openbare zitting van den Koloniaalen Raad werd gemaakt.* (Cursiveering is van ons. *Red. Amigoe.*)

Hoewel nu de meerdere uitgave van f 14.200.—voor de topographische opname door het Bestuur niet gering genoemd wordt, zoo meent het toch, dat deze uitgave in het belang van de benedenwindsche eilanden Aruba en Bonaire gedaan moet worden. Ook daar zullen dammen zeer noodzakelijk blijken en er kan niet met voldoende klem op gewezen worden, dat zonder topographische kaart geen deugdelijke damaanleg mogelijk is.

Staakt men de opname na afloop van de werkzaamheden op het eiland Curaçao met eene oppervlakte van 420 K. M² en waarvoor de uitgaven dan op:

uitgaven t|m Dec: 1907 f 7 800,04
voor de nog op te nemen 420–150 K. M² à f 33,38 „ 9.012,60
overtochtsgelden van den ambtenaar voor den topographischen dienst naar Ned. Oost Indië... „ 1.605. –

f 18.497,64

of rond f 18.500 — geraamd worden, dan zal men volgens de overtuiging van het Bestuur binnenkort voor het geval staan, dat de topographische opname voor de eilanden opnieuw georganiseerd zal moeten worden.

Gesteld al, dat men er dan in slaagt om een zoo bij uitstek geschikt persoon als den heer Werbata te vinden, dan zal men toch weer voor de andere onnoodige uitgaven voor overtochtsgelden, enz. komen te staan.

Wordt tot de topographische opname ook van Aruba en Bonaire overgegaan en worden in verband daarmede leerlingenopnemer aangesteld, dan zal de heer Werbata tegen de helft van het jaar 1909 met Curaçao gereed kunnen zijn.

Op grond van het aangevoerde doet het Bestuur opnieuw een beroep op den Raad om aan het voorstel om tot de topographische opname van Aruba en Bonaire over 2 jaar zijne goedkeuring te hechten. Voor zooverre noodig wordt er nog op gewezen, dat zoowel deze uitgaven als die voor de triangulatie beslist uitgaven voor éens zijn.

Het is moeilijk om thans een bepaald bedrag als vergoeding voor het opnemen en in teekening brengen van terrein vast te stellen. In verband met de geringe toelage van f 720.—, die elke leerling zal genieten, zal de praktijk moeten leeren, welke toelage voor het opmeten en in teekening brengen van bijv. 1 KM² billijkheidshalve gegeven zal moeten worden.

De triangulatie van het eiland Curaçao is thans afgeloopen en de onkosten daarvan hebben in totaal ,2.647,29½ bedragen, -- d. i. 147.29½ dan de raming.

De officier, belast met deze opname, zal vermoedelijk eerst in de maand Mei a. s. het werk op Aruba en Bonaire kunnen aanvangen. Daar het werk niet in de dan nog overige maanden van het jaar zal kunnen worden volbracht, wordt de post gehandhaafd, maar geen bedrag aangegeven; vermoedelijk zal de beschikking over een gering bedrag voldoende zijn.

(Voor arbeidsloonen bij de topographische opname werd f2,000 op de begrooting gebracht.)

De ondervinding heeft geleerd, dat ongeveer f65.— per maand en per ploeg noodig zijn.

Rekent men dan nog op één ploeg voor elken leerling-opnemer en één ploeg gedurende een halfjaar voor den heer Werbata, dan komt men tot een bedrag van 30×65=f1.950.— of rond f2000.—

De som benoodigd voor de aanschaffing en reparatie van instrumenten is tot op de helft terugge bracht. (op f250.)

Noot van de Redactie.

Onze getrouwe Lezers zullen zich herinneren, dat de *Amigoe* altijd was voor topografische opname en triangulatie. Het is namelijk onze vaste overtuiging, dat de damaanleg steunen moet op wetenschappelijke basis. Beslist echter keuren wij af de wijze waarop het Koloniaal Bestuur in deze optreedt tegenover den Kolonialen Raad.

Toen de Leden verleden jaar om inlichtingen vroegen en opgave der kosten, werd op een totaal van f33,000. f 14,000 te weinig opgegeven. Dat verschil is toch wel wat groot om door eenvoudige vergissing verklaard te kunnen worden. Verder heet het nu dat „de ondervinding geleerd heeft dat eensdeels niet volstaan kan worden met de opname der groote valleien alleen, anderdeels dat het bepaald te betreuren zou zijn indien...... de topografische kaart van het eiland Curaçao onvolledig zou worden.”

In hoeverre men reeds nu van ondervinding spreken kan, laten wij geheel in het midden, maar het tweede motief gold reeds van den beginne, toen het Bestuur aan den Raad, die gekant was tegen dezen post *om de hooge kosten,* de concessie deed om dan slechts de groote valleien alleen op te nemen.

Wel toevallig, dat met deze concessie, welke nu weer wordt ingetrokken, samenviel de vergissing in bijna de helft der totale onkosten!

Dezelfde motieven die het Bestuur bewoog om Curaçao in zijn geheel op te laten nemen zullen later natuurlijk ook gelden voor de algeheele opneming van Aruba en Bonaire.

Geven al deze feiten nu niet aanleiding tot het stellen van het dilemma: óf het Bestuur heeft niet van meet af vrij en frank zijn meening voluit gezegd. om moeilijkheden met den Raad te ontwijken, óf het is vroeger met de topographische opname aangevangen zonder zelve voldoend inzicht in zaken te bezitten.

Mocht de Raad zich thans gevoelig toonen over deze vreemde handelwijze en niet mee willen gaan met al dat wenden en keeren, aan wien dan de schuld?

Voor iemand die totaal onkundig blijft van misschien nog andere omstandigheden, en zich volstrekt niet inlaten mag met de bedoelingen van het Bestuur, geven de feiten, zooals zij daar liggen, aanleiding tot de opvatting, dat het Bestuur hier minder ridderlijk en ruiterlijk is uitgekomen voor zijn gevoelen, of dat het zonder voldoende kennis van zaken begonnen is aan de uitvoering van dit artikel, waarvan de draagkracht, omvang, strekking en onkosten, niet begrepen werd.

Het vertrouwen van den Raad in de topografische opname zal er niet door verhoogd zijn.”

Het A B C van Openbare Werken.

Art. 35. Onderhoud en herstelling van de landsgebouwen en eigendommen, zoomede aankoop van meubelen en andere benoodigheden:

a gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken, enz. .... f 8,000.
b het maken van een portlandcementvloer in de eetzaal van het Waterfort en de noodzakelijke herstellingen aan dit gebouw .... 700.
c het aanbrengen van een portlandcementvloer in de keuken van het Waterfort .... 490.
d herstellingen aan het gymnastieklokaal in het Waterfort .... 830.
e het aanbrengen van een afdak aan de poort van het Waterfort .... 280.
f het aanbrengen van een houten vloer in de portierswoning van het leprozengesticht en het doen van eenige herstellingen aan dit gebouwtje .... 560.
g het verlengen van het afdak bestemd voor werkplaats van rustige patiënten in het krankzinnigen-gesticht .... 425.
h het repareeren van het lijkenhuisje behoorende bij het gelekoorts-hospitaal op Mundo Nobo 150.
i het opnieuw bepleisteren van de West– en Noordzijde van het Riffort.... 1,552.
j het bepleisteren met portlandcement van de bovenzijde van de batterijen van het Waterfort 1,320.
k het vernieuwen van een gedeelte van de pannenbedekking van de militaire cantine en fourierswoning in het Wafort .... 275.
l herstellingen aan het dak van het Raaduis.......... 2,300.
m herstellingen aan het dak van de Wilhelmischool .... 400.
n herstellingen aan de daken van de Hendrikschool .... 410.
o herstellingen aan de daken van de officierswoningen .... 1,320.
p het aanbrengen van een afdak bestemd voor speelplaats aan de achterzijde van de Emma–school .... 1 260.
q het veranderen van de woning No. 14 in het fort Amsterdam in bureau voor den Gouverneur, vergaderzaal voor den Raad van Bestuur, bureau voor den adju-

Koloniaal Verslag 1907.

Rapport omtrent den aanleg van putten en dammen op het eiland Curaçao.

B. Dammaanleg.

Bij aanleg van aarden dammen [deze zullen in verband met den kostprijs de meest gebruikelijke moeten blijven) in den algemeenen zin heeft men hier op Curaçao, vooral niet uit het oog te verliezen, dat dammen, welke niet onder behoorlijk toezicht staan en niet tevens binnen een voor geiten en vee ontoegankelijke ruimten liggen, vooral in den drogen tijd van het jaar, zooveel te lijden hebben, dat de onkosten daaraan besteed vrij wel als weggeworpen geld moeten worden beschouwd. De aarden dammen zullen gewoonlijk samengesteld moeten worden uit het materiaal, dat men ter plaatste vindt en dat is meestal zeer fijn verdeeld gruis, hier en daar vermengd met misschien wat klei of humus, maar in elk geval een materiaal, dat onder de lange heerschende droogten veel lijdt, totaal onbegroeid is, en weinig weerstand biedt aan de gymnastische toeren, welke de geiten daarop bij voorkeur uitvoeren.

Steenen dammen zouden zonder insluiting van het terrein het eenige zijn, wat eene bevredigende oplossing zou kunnen geven, want gegraven geulen zouden in het algemeen te spoedig dichtspoelen en daardoor een aanhoudend vrij aanzienlijk onderhoud vereischen, maar steenen vindt men lang niet overal in voldoende hoeveelheid daarvoor. Maar zelfs deze los opgestapelde steenen dammetjes zouden veel te lijden hebben en dus mag men wel als regel aannemen, „geen damaanleg op gronden die niet aan huurders of particulieren behooren.”

Wil men dus een consequent doorgevoerden damaanleg van af den oorsprong van de een of andere vallei uitvoeren, dan is het zaak te zorgen, dat al de gronden die voor dammaanleg in aanmerking komen, en niet reeds aan particulieren behooren, ook zijn of worden uitgegeven als huurgronden.

Het is evenwel niet voldoende, dat die gronden onder beheer staan.

De ondervinding leert, dat niet ieder huurder, en ook zelfs ieder eigenaar, bewust of onbewust zich voldoende moeite geeft voor het onderhouden der dammen en dus toont niet doordrongen te zijn van het nut van de dammen. Men ziet niet zelden dammen, die door het samenklinken van de aarde, of wel het afregenen daarvan, op sommige plaatsen zoo laag zijn geworden, dat diet gedeelten slechts weinig of in het heheel niet boven de nimmer mankeerende overlaten uitsteken en eene breuk in die aarden dammen is een onvermijdelijk gevolg, zoodra bij eene eenigszins zware bui de overlaten tot hun recht moeten komen.

De schade, welke de huurder of eigenaar zich zelf hierdoor berokkent, plant zich evenwel ook voort op anderen, wier dammen lager zijn gelegen, want die lager gelegen dammen worden door deze doorbraken te zwaar belast en niet zelden ziet men aldus geheele series van dammen doorbreken. Noodzakelijk wordt het daarom geacht om den damaanleg onder geregeld Gouvernementstoezicht te brengen en bepalingen in het leven te roepen, waardoor een ieder zoo noodig gedwongen kan worden om voor een behoorlijk onderhoud van zijne dammen te zorgen.

Bovendien moet damaanleg als eene zaak van algemeen belang beschouwd worden. Het water, dat door een dam gedwongen wordt in den grond te dringen, komt niet alleen aan den eigenaar van den dam, maar ook aan alle beneden en zelfs boven hem wonende grondeigenaren ten goede.

Uit de zeer beknopte schets, welke hierboven gegeven werd omtrent de geologische gesteldheid van den bodem, volgt onmiddellijk, dat damaanleg op Curaçao zoo goed als uitsluitend (hierop maken alleen enkele dammen eene uitzondering en wel die, welke door hunne ligging en bijkomende omstandigheden zeer geschikt zouden zijn om het gekeerde water met behulp van windmolens naar hooger gelegen reservoirs te doen opvoeren en het van hieruit voor besproeiing van terreinen te doen dienen) ten doel kan en moet hebben de vermeerdering van den grondwatervoorraad.

Als doel moet men zich stellen om zooveel mogelijk, ten einde verdamping te voorkomen, het water op de plaats zelve, waar het valt, staande te houden en het zoo te dwingen in den poreuzen bodem te dringen.

Bij niet te zware regens kan reeds veel door grondbewerking, het maken van horizontale ruggetjes van aarde of steenen, het planten van aloë in horizontale rijen enz. verkregen worden, maar bij eenigszins zware buien en juist van deze heeft men alleen, blijkens het aangehaalde onder den put van Colonia, grondwater te verwachten, moeten meer weerstand biedende hindernissen aan het water in den weg gesteld worden en zoo komt men vanzelf tot het maken van dammetjes of dammen al naar gelang van de hoeveelheid water, die men tegen moet houden.

Wilde men zelfs bij de zwaarste te verwachten buien overal al het vallende water tegenhouden, dan zou die damaanleg zeker te kostbaar worden. Men moet zich dus tevreden stellen met in de bijzondere gevallen slechts een gedeelte van het water op te houden en het overtollige weg te laten loopen naar een lager gelegen plaats, waar misschien zich eene gunstiger gelegenheid aanbiedt om het water in grootere hoeveelheid tegen te houden.

Uit het bovenstaande volgt dus vanzelf, dat boven aan elke vallei moet begonnen worden met het aanleggen van kleine dammen, die, naarmate men de vallei afdaalt, steeds zwaarder in afmetingen worden. Aan geen deze waterkeeringen mag evenwel nimmer een voldoende uit- of overlaat mankeeren om het overtollige water een uitweg open te laten.

Heeft men op bovenstaande wijze handelende een voldoend grooten voorraad water in den grond verzameld en dus tegen verdamping gevrijwaard, dan zal dit grondwater, vooral voor zoover het zich in het harde gruis bevindt, zich slechts zeer langzaam langs het harde diabaas naar lager gelegen plaatsen kunnen bewegen en zoo kan men zich voorstellen, dat zelfs bij langdurige perioden van droge jaren de aanvullingen van het grondwater voldoende zullen zijn om nagenoeg overal eene zekere hoeveelheid grondwater disponibel te hebben, welke met behulp van gegraven putten, liefst van windmolens voorzien, aan de oppervlakte gebracht kan worden om daar niet alleen voor drinkwater voor mensch en dier, maar ook tot besproeiing van beplantingen en andere gewassen te dienen.

Is er eenmaal water in voldoende hoeveelheid aanwezig, dan zullen het maken van putten en het nuttig

dant en wachtkamer, alsmede het verbouwen van de woning No. 3 ... 5,050,
r het aanbrengen van drie uurwerken in het stadsdistrict ... 1,200.
s kosten van aanbouw van een lokaal voor den verkoop van groente, visch, enz. ... 800.
t gewoon onderhoud en herstelling van de fortificatiën en militaire gebouwen, waaronder te verstaan, het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken, enz ... 2,400.
u onderhoud, vernieuwing en aankoop van meubelen en andere benoodigdheden ... 2,000.
v gewoon onderhoud en herstelling van de gebouwen, boeien, landvasten, enz. van de quarantaine-inrichting aan de Caracas-baai... 600.

f 32,322.

Correspondentie.

St. Martin.

Loon naar werk.

Op gevaar af van overbodig werk te doen, zijn de volgende regelen geschreven.

In de begrooting voor 1908, Gewestelijk Bestuur, 1ste Afdeeling, Curaçao, werd bij art. 1, a. een lang pleit gehouden voor regeling der traktementen van ondergeschikte ambtenaren. Dit pleidooi werd gewonnen, en zeer gemakkelijk.

In beginsel betrof deze traktementsregeling de ondergeschikte ambtenaren der Benedenwindsche eilanden, bij wijze van deelneming echter — en niet dan na eene aparte gunstige beschikking in deze — kwamen eenige klerken der Bovenwindsche eilanden onder de gunstige regeling der traktementen te vallen.

Klaar als de dag is dus, dat de getroffen regeling nog onvolmaakt is; zij strekt zich niet uit over alle ondergeschikte ambtenaren. Dit moet aan het Bestuur bekend zijn; vandaar mag van de Begrooting voor 1909 de algeheele afwerking der traktementsregeling verwacht worden.— De in te dienen Begrooting voor 1909 is dus het gevaar, dat dit schrijven overbodig kan maken. Is het overbodig, des te beter; maar nutteloos kan het toch heelemaal niet zijn.

Om kort te gaan. De ambtenaren, nu op het oogenblik reikhalzend naar eene rechtvaardige regeling, zijn: de ontvangers, de ambtenaren van het Openbaar Ministerie van Aruba, Bonaire, St. Eustatius en St. Martin; insgelijks de griffiers der twee eerstgenoemde eilanden.

De griffiers der beide Bovenwindsche eilanden genieten de voordeelen der nieuwe traktementsregeling uit hoofde van hun betrekking van klerk ter posterij.

Om nu een regeling — een gunstiger wel te verstaan — van de traktementen dier ambtenaren aan te bevelen, kan niets beter ter aanbeveling dienen dan de motieven in de Begrooting voor 1908 neergelegd ten faveure der ondergeschikte ambtenaren.

Eerste motief was „de langzame promotie, waardoor zij jarenlang een en hetzelfde traktement behouden.”

Te Curaçao zijn, globaal genomen, 12 posten (hoofden van kantoren, enz.) waarvoor als regel de hoofdcommiezen en commiezen in aanmerking komen; ook worden uit het corps van dezen gewoonlijk de gezaghebbers gekozen. Bij eventueele promotie dezer hoogere ambtenaren heeft er dus onder de subalterne ook eenige opschuiving plaats. Verder hebben deze laatsten ook kans op promotie door overplaatsing naar de eilanden. — Niettegenstaande deze kansen wordt de promotie een langzame genoemd. Dit willen en moeten we dus aannemen.

Op de eilanden buiten Curaçao daarentegen, heeft de griffier kans op de betrekking van Ontvanger, doch daar de laatste op het eiland van zijn werkkring geen promotie maken kan, wordt ook de kans van den eerste gelijk aan nul. Dat al deze ambtenaren door overplaatsing naar Curaçao in aanmerking kunnen komen voor promotie, blijft wel niet uitgesloten; doch hiervoor komen zij alleen in aanmerking. De overplaatsing zelve gaat gewoonlijk den eersten tijd — een korteren of langeren — gepaard met finantieele offers en achteruitstelling in rang.

Een trage, zoo niet trager, promotie valt dus ook te constateeren voor wat de bedoelde ambtenaren betreft. Maar is soms hun traktement zóó, dat dit hun een dragelijk bestaan verzekert? Verre van daar. Volgens de Begrooting van 1908, art. 1. a, wordt het traktement van een 1sten. commies of hoofdambtenaar eerst menschwaardig beschouwd. Het traktement van bovengenoemde ambtenaren is slechts aan dat van een 2n. commies gelijk. Wel stijgen de verdiensten eenigermate met af- en dependentiën (nl. emolumenten), maar dezen worden behaald door extra-werk en gedeeltelijk in extra-tijd. Bezwaarlijk kunnen deze winningen als belooning aangerekend worden voor hunne betrekking.

De overige motieven ter traktementsverhooging zijn in art. 1. a. aldus uitgedrukt: de ambtenaarsloopbaan aantrekkelijk maken, 2. de verzekering van gewenschte en geschikte elementen; 3. uitvoering van het eenmaal aangenomen stelsel van periodieke tractementsverhooging.— Dat deze redenen gelden voor de op de eilanden dienende ambtenaren, behoeft geen betoog. Dat nommer 2 voor hen nog klemmender is, zal, vertrouw ik, spoedig helder zijn. Maar ál te goed weten de desbetreffende superieuren hoe bezwaarlijk ambtenaren voor de eilanden worden verkregen, bezwaarlijker nog geschikte ambtenaren. Een eventueele benoeming beteekent voor den titularis, als regel een groote sprong op de ambtenaarsloopbaan, en dit alleen maakt die betrekkingen aanlokkelijk. Neem aan, dat hij een geschikt element is; maar 't is toch nog maar een element.

Op rekening van dezelfde schaarschte van sollicitanten komt het feit, dat men zich op de eilanden moet voorzien van personen terzelfder plaatse geboren en getogen, wat én voor den persoon zelven én voor den dienst nadeelig is — En nu? Zal na de grootere aantrekkelijkheid, die door de traktementsverhooging bedoeld is aan de betrekking te geven, nog niet een andere aantrekkelijkheid tot de plaats: de Benedenwindsche eilanden, zich doen gevoelen? — De Beschikking van den 16n. Jan. 1908; No. 33 (P. B 1908, No. 2) werkt derhalve protectionistisch voor wat de ambtenaren voor Curaçao en enkelen van Aruba en Bonaire betreft, uitsluitenderwijs voor de overige ambtenaren der eilanden, en is in haar geheel van verderfelijken invloed op den dienst voor dezelfde eilanden.

Op de motieven zelve, die bij het plan der traktementsverhooging voorzaten, hebben we volstrekt geen aanmerking gemaakt; toch zijn ze voor aanvulling vatbaar. Het eerste princiep der rechtvaardigheid: loon naar werk, mag verondersteld zijn, maar had wel eens omschreven kunnen worden. Dit beginsel vooral schreeuwt om lotsverbetering der tot nu toe misdeelde ambtenaren. Leest men art. 46 a. derzelfde Begrooting 1908, waarbij den ontvangers van Aruba en Bonaire een verhooging f200 wordt verleend om hun inkomen in billijker verhouding tot hun werk te brengen, dan verliest men zich in een doolhof van gissingen, waarom de ambtenaren der restende eilanden niet met eenzelfde maat zijn uitgemeten. Zijn de werkzaamheden der laatsten niet ten volle bekend aan het Bestuur? Maar dan was het de plicht der plaatselijke overheden daarop te wijzen. Ook die ontvangers zijn chef der posterij en postspaarbank; ook hun arbeid is verzwaard door de invoering der inkomstenbelasting. (Zie de uitwerking van dit thema bij den toelichtenden staat aan art. 46 a, Begrooting voor 1908). Buitendien zijn de ontvangers ambtenaar v/h Openbaar Ministerie, hoofden der Politie. En om de griffiers niet te vergeten, deze zijn daarenboven Secretaris van den Raad van Politie en feitelijk ambtenaren van den Burgerlijken stand. En de arbeid dezer zal alweder gewichtiger worden, als het eenmaal komt tot publicatie der notulen van den Raad v. Politie. Daar komt nog bij, dat deze beide klassen van ambtenaar gewoonlijk de lastdieren ('k vraag wel excuus) zijn der overige.

Nog kunnen meerdere argumenten aangevoerd worden, als: wanverhouding der traktementen tusschen superieuren en ondergeschikten; de eisch om in een andere taal de werkzaamheden te verrichten...... Maar laat het voldoende zijn.

Moge dit alles aansturen op nauwgezetter betrachting der rechtvaardigheid. En deze vermeerdering van uitgaven, o, laat het een spoorslag zijn te zoeken naar de schuilhoeken der bezuiniging.

G.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Scheepvaart.

Van 1—31 Maart zijn onze haven binnengeloopen:

Stoombooten	17
Goeletten	30
Bijlanders	21
Brik	1
Totaal	69 schepen.

Gedurende de twee eerste weken van Maart waren er 51 schepen binnengeloopen, zoodat wij voor de geheele maand dus 120 schepen tellen.

In 1906 bedroeg dit getal 110
In 1907 „ „ „ 116

Wij gaan maar steeds gestadig vooruit.

Tacoma.

Volgens onzen geachten Collega *El Imparcial* heeft de *Tacoma* Zaterdagmorgen wel even aan den grond gezeten, maar kon onmiddelijk weer vlot raken.

Niet de Loods maar Kapitein Hood, de Commandant van dezen oorlogsbodem stuurde het schip. Kapitein Hood had de beleefdheid schriftelijk de verklaring af te leggen, dat de Loods hoegenaamd geen schuld had aan het ongeval.

Nautilus.

Gisterenmorgen tegen achten liep een oude bekende, het Spaansche schoolschip *Nautilus*, onze haven binnen.

Het zeilschip behield na het reven der zeilen te weinig vaart en bleef midden in de haven voorbij de Emmabrug niet alleen stil liggen, maar dreef zelfs door den stroom weer terug tot vlak voor de brug. In een oogwenk werden de ankers neer gelaten en de trossen uitgeworpen om die met den kaapstander op te winden en het schip vooruit te zeulen. Dat hier zeer veel tijd mede gemoeid was, laat zich begrijpen; en al dien tijd, minstens een uur lang moest de brug open blijven en was het verkeer gestremd, juist op het oogenblik dat de kinderen zich naar school moesten begeven en de ambtenaren naar hun kantoor.

Opnieuw dachten wij aan het groote nut van een sleepbootje om de zeilschepen binnen te brengen.

De kijklustigen, die geen ha[...] hadden, konden volop genieten d[...] te zien naar de rappe zeecadet[...] die fluks in het want klommen [...] de zeilen binnen te halen en op[...] vouwen.

De Nautilus, een driemaste[...] schoolschip voor zeecadetten, 60 M lang, 10 breed en heeft 5,1 diepgang.

Hij beschikt over 2 snelvuurk[...] nonnen en 3 mitrailleuses en is b[...] mand met 215 koppen.

Visscherij.

Bij resolutie van den minister va[...] koloniën van 6 Maart 1908 is d[...] P. J. van Breemen gesteld ter b[...] schikking van den gouverneur va[...] Curaçao om te worden belast me[...] het onderzoek naar den toestan[...] van de visscherij en de industrie va[...] zeeproducten in die kolonie.

Onderwijs.

In de *Staatscourant* N°. 56 lezen wij, dat voor het Openbaar onderwijs in onze Kolonie worden gevraagd:
2 Onderwijzers 3de klasse.
1 Onderwijzer 1ste klasse.

De Vrijmoedige.

Van harte gaarne beantwoorden wij den collegialen groet van dezen geachten Collega bij de intrede van zijn 33sten jaargang, en wenschen hem wederkeerig allen heil en veel voorspoed bij al zijn ondernemingen.

G. J. M. Simons.

Wij hadden deze week het genoegen en de eer met dezen Heer, mederedacteur van *De Telegraaf* en de Amerikaansche *Times*, kennis te maken. Aanvankelijk lag het in de bedoeling van den Heer Simons met de *Prins der Nederlanden*, waarmede ZEd. Maandagmorgen hier was aangekomen zijn reis ook verder voort te zetten. Curaçao bleek hem echter reeds bij eerste kennismaking zoo belangrijk, dat al heel spoedig het oorspronkelijk plan werd opgegeven en besloten de geheele week hier door te brengen.

Blijkbaar heeft de Heer Simons zich alle moeite gegeven om zoo onpartijdig mogelijk van onze geheel bizondere toestanden goed op de hoogte te komen. Er werd een bezoek afgelegd bij den Gouverneur, den Procureur-Generaal, den Voorzitter van den Kol. Raad en bij eenige Leden van den Raad, bij den Apostosch Vicaris, bij hoogere ambtenaren, voorname kooplieden en particulieren; Openbare en Bijzondere scholen werden bezocht, relaties aangeknoopt met verschillende redacties van Koloniale Bladen.

Met vertrouwen zien wij zijn correspondenties te gemoet en hopen, dat zijn bezoek nu werkelijk eens goede vruchten mogen opleveren voor de Kolonie.

De heer Simons vertrekt met de *Citta de Milano* naar La Guaira om

---

beplanten van den bodem vanzelf volgen, vooral wanneer bij dit laatste werk de noodige deskundige leiding gegeven wordt. Voor dit laatste getuigen vele huurgrondjes, die zich vooral in het tweede district van het eiland bevinden en jaarlijks aanmerkelijken vooruitgang in dit opzicht vertoonen, niettegenstaande de vele droge jaren, waarmee zij te kampen hadden.

De bovenbedoelde dammetjes en dammen zijn evenwel niet alleen nuttig als vormers van grondwater, hun hoofddoel, maar jaarlijks kan geconstateerd worden, dat de gewassen achter en voor deze waterkeeringen veel beter gelukken dan elders. Vooral rankvruchten schieten na afloop van het regenseizoen welig op achter de dammen en brengen den eigenaars eene dikwijls in lang niet te versmaden winst op.

Bij grootere dammen zal men natuurlijk het terrein achter die dammen in het algemeen als reservoir en niet als plantgrond moeten beschouwen, maar daar waar eene beplanting met maïs, rankvruchten enz. zoo weinig onkosten met zich medebrengt als hier, mag men gerust tegen den tijd, dat het droge seizoen gewoonlijk intreedt, eens een onderloopen en dus verdrinken van het geplante risqueeren.

Een, wel is waar bijzonder gunstig gelegen dam, welke aan totale aanlegkosten 677 gulden gekost had, bracht den eigenaar in het afgeloopen plantseizoen 350 gulden als zuivere winst door verkoop van rankvruchten op. In een plantseizoen haalde hij dus niet alleen uit den dam het daaraan betaalde een derde gedeelte der aanlegkosten, maar maakte bovendien nog een aardige winst, ongerekend nog de andere voordeelen, welke de dam voor zijne plantage als grondwater enz. opleverde.

De directe werking der dammen aan de oppervlakte van het terrein, beneden den dam gelegen is over het algemeen genomen niet groot en strekt zich gewoonlijk over slechts kleine afstanden uit. Natuurlijk kunnen zware en langdurige regenbuien oorzaak zijn, dat hierop uitzonderingen voorkomen. Zoo waren de terreinen op Willebrordus en St. Kruis en vele andere plantages met hen op 6 en 7 November jl. over groote uitgestrektheden beneden de dammen aan de oppervlakte zeer sterk vochthoudend, zoodat aldaar overal de beplantingen prachtig stonden, maar zulks moet toch blijkens de ondervinding tot de uitzonderingen gerekend worden. Op boomen en dieper wortelschietende beplantingen zullen de dammen zeer zeker ook beneden den dam een op grootere afstanden merkbaren gunstigen invloed uitoefenen.

De op het eiland Curaçao plaats gehad hebbende damaanleg dient in twee onderdeelen gesplitst te worden, nl. in den damaanleg op de zoogenaamde huurgronden en in den dam aanleg op de plantages of eigendommen.

Bijna alle valleien van eenige uitgestrektheid, en dus tevens de plaatsen, waar bij zware buien eene groote hoeveelheid water passeert, zijn in het bezit van particulieren.

De hoogerop gelegen terreinen vormen in het algemeen de domeingronden, waarvan dan de beste gedeelten door de zoogenaamde huurgronden worden ingenomen.

Hier is, in algemeenen zin gesproken, de passage van water gering.

Toen ondergeteekende in Juli van 1904 alhier aankwam en zoo spoedig mogelijk een aanvang met den damaanleg moest maken, ontbrak alles wat maar eenigszins op voorbereiding geleek.

Aan personeel werd alleen beschikt over een ijverig opzichter, die practisch bij damaanleg reeds enkele malen zeer goede diensten had bewezen. Een bruikbaar waterpas-instrument was niet aanwezig en als overzichtskaarten van het terrein waren alleen die van Seyffardt en de zoogenaamde militaire topographische opname uit den tijd van kolonel Ninaber disponibel. Aan uitvoering van werken in daghuur op eenigszins uitgebreide schaal en op eenigen afstand van de stad kon niet gedacht worden uit gebrek aan geschikt toezichthoudend personeel en door het door drukke bezigheden op het bureau en in de stad gebonden zijn van ondergeteekende. Verder was het wenschelijk om vele plantages, die door de aanhoudende droge jaren aan watergebrek leden, zoo zelfs dat vele putten, die vroeger volop zoet water leverden, droog of brak waren geworden, door dam aanleg in gunstiger condities te brengen.

Onder deze omstandigheden kwam het den Gouverneur en ondergeteekende het beste voor om de uitvoering van den damaanleg met Gouvernementssubsidie aan de eigenaars of belanghebbenden zelf op te dragen.

Terwijl ondergeteekende de grootere dammen op de plantages, waarvoor contracten enz. gemaakt moesten worden, voor eigen rekening nam, werden de districtsmeesters, onder oppertoezicht van ondergeteekende belast met de uitvoering van de kleinere dammen op de huurgronden.

In het derde en vierde district, waar slechts weinig huurgronden zijn gelegen, werden de dammen op de huurgronden behoorlijk met behulp van een waterpas-instrument uitgezet en opgemeten door een intusschen beschikbaar gekomen jongmensch, terwijl in het tweede district de dammen door den bovengenoemden opzichter op het oog (het gebruik van een zeer eenvoudig waterpas-instrument bleek en is hem nu nog te gecompliceerd) werden uitgezet.

In het vijfde district eindelijk, waar wegens te veel passeerend water in diepe rooien uitsluitend dammetjes van opgestapelde steenen zouden worden gemaakt, en die door mij zelf waren uitgezet, nam de districtsmeester het toezicht geheel en al voor zijn eigen rekening.

In verband met de bovenbedoelde werkwijze konden de dammetjes in het 3de en 4de district gemaakt worden tegen f 0,25 per $M.^3$ grondverzet, de dammetjes in het 5de district tegen een naar gelang van den afstand, waarop de steenen gevonden, werden, varieerenden prijs per $M.^3$ steen, en eindelijk de dammetjes in het tweede district tegen f 0,20 per $M.^3$. Alle aarden dammetjes op de huurgronden zijn aan de uiteinden 0,60 á 0,80 M. hoog, hebben eene bovenbreeder van 0,60 á 0,80 M. terwijl de taluds een helling van 1:2 hebben. De uitgraving niet medegerekend hebben de dammetjes eene maximum waterkeering van hoogstens 0,80 M. Aan elk der uiteinden wordt een uitlaat van voldoende breedte, gewoonlijk 2 á 3 M., gegraven en voor het geval de kop van het dammetje uit grond in ophooging bestaat, hetgeen evenwel zooveel mogelijk te vermijden is, wordt deze door eene opstapeling van zoo groot mogelijke steenen bekleed.

De dammetjes komen op een afstand van ongeveer 25 M. van elkaar en worden zoodanig aangelegd, dat te zware rooien worden vermeden.

Bovenstaande werkwijze is ook in 1905 en 1906 gevolgd, met deze wijziging, dat in het 5de district voorloopig geen steenen dammetjes, wegens te gemakkelijk bedrog bij de uitvoering, meer werden gemaakt, en dat in 1906 in het 3de, 4de en 5de district bijna alle dammetjes gemetselde hoofden kregen. Deze laatste wijziging maakt den damaanleg wel duurder, maar maakt de contrôle voor het onderhoud gemakkelijker. Tevens werd de prijs per M^3. grondverzet verlaagd tot f 0,20, ten einde de aanleggers meer in de kosten te doen bijdragen.

De moeilijkheden aan eene dergelijke werkwijze, hoe eenvoudig ook op het eerste gezicht, moeten niet gering geteld worden en ik kan dan ook niet nalaten, in algemeenen zin gesproken, mijn groote tevredenheid te betuigen aan allen die door hun toewijding en ijver hebben bijgedragen om den damaanleg op de huurgronden zoo goed te doen slagen, als telkens door mij geconstateerd kon worden.

Over het algemeen is de animo voor den damaanleg groot genoeg, maar de ernst om goed werk te leveren, vooral het goed aanstampen van den grond, laat soms te wenschen over. Door het totale gemis van gereedschapen bij de huurders moeten de Gouvernementsschoppen en pikhouweelen van huurder op huurder overgaan en het kost vooral in het tweede district, waar de aanleg nog al groote afmetingen aanneemt, veel toewijding om dit alles naar behooren te regelen. Daarbij zijn de afstanden, waarop gewerkt wordt, zeer groot, en het beleid en inzicht van de uitvoerders bij het maken der dammetjes dikwijls zeer gering, altemaal zaken, die met het resultaat voor oogen maken dat een woord van lof aan de toezicht hebbenden niet onthouden mag worden.

Hier moet evenwel tevens geconstateerd worden, dat er aanmerkelijke vooruitgang in de uitvoering van de zijde van de huurders valt waar te nemen.

(*Wordt vervolgd.*)

na een bezoek aan Venezuela ook nog Trinidad aan te doen en Suriname. Van Paramaribo wordt de terugreis naar New-York gemaakt met een der nieuwe vruchtenbooten van den K. W. I. M.

Salomon Senior,

hoofd der firma EDWARDS, HENRIQUEZ & C°., tot voor korte jaren lid der Schoolcommissie en kapitein der Stedelijke Schutterij is Zaterdag namiddag in den ouderdom van 68 jaren overleden en Zondag onder buitengewoon veel veel deelneming ter aarde besteld.

Aan de geachte familie onze oprechte deelneming.

Alea jacta est.

De teerling is geworpen! Bij decreet van 19 Februari ll. heeft Generaal CIPRIANO CASTRO, President der Vereenigde Staten van Venezuela vastgesteld, dat veertig dagen na dien datum, bijgevolg van 1 April af, voor de schepen komend uit het buitenland als scheepsrol slechts zal worden aangenomen de uitgebreide en wettelijk door de Autoriteiten van de plaats van afvaart erkende lijst, inhoudende de namen der geheele bemanning. Slechts die personen zullen onder de bemanning van het schip gerekend worden, die voortdurend in dienst zijn en niet die, welken slechts tijdelijk worden aangenomen.

Dit besluit had ten gevolge, dat van af 1 April de Curaçaonaars niet langer in de havenplaatsen van Venezuela dienst mochten doen om te helpen bij het lossen en laden. Zeer vele families zijn daardoor weer broodeloos.

Men weet, dat verschillende booten Curacaonaars medenamen langs de kust, en dat onze arbeiders gezocht zijn om hun vlug en hard werken en hun volhardingsvermogen; zij weten van geen vermoeienis.

Tot dusverre hebben wij nog niet over dit Decreet van President CASTRO geschreven, omdat wij altijd nog hoopten, dat ons Bestuur door tusschenkomst van onzen Minister-resident in Caracas de uitvoering van het Decreet nog zou weten te voorkomen. Nu dit niet geschiedde, vragen wij volle aandacht voor dezen zwaren slag aan de arbeidende bevolking van Curaçao weder toegebracht. Weer minder werk, weer minder verdienste, weer meer werkloosheid en armoede!

Daar onze stoere arbeiders werkelijk gezocht zijn op de booten, hopen wij, dat door samenwerking der verschillende stoomvaartlijnen de diplomatieke stappen, welke door het Koloniaal Bestuur toch zeker genomen zullen worden, wat krachtiger zullen klinken en wat sneller vorderingen maken, en eerder leiden tot het gewenschte doel.

Men had de treurigheid van het volk eens moeten zien, toen dezen morgen de *Prins Frederik Hendrik* binnenkwam zonder Curaçaonaars, die allen op Trinidad moesten achter blijven.

Het aannemen van Curaçaonaars voor de Surinaamsche vruchtenbooten kan wel een kleine vergoeding schenken, maar zal toch nimmer in de plaats kunnen treden van het vroegere bootwerk. Hopen wij, dat deze zaak spoedig geregeld worde.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de *Scheepsagentuur Curaçao* een tijdtafel voor het vertrek der vruchtenbooten van New-York, Trinidad, Barbados en Paramaribo.

Ook ontvingen wij van den Zeereerw. Pastoor P. A. EUWENS een Overdruk uit Onze Eeuw, inhoudende de artikelen over Curaçao in 1803–1804, in den loop der jaren 1903 en 1904 in de *Amigoe* verschenen.

Het is geen geringe eer voor den Eerw. Schrijver, dat de Redactie van Onze Eeuw. om de belangrijkheid dezer studie besloot de Amigoe-artikelen in haar Tijdschrift over te drukken.

Z. Eerw. biedt deze brochure te koop aan ten voordeele van den bouw zijner nieuwe kerk op Rincon.

De geschiedkundig werken, over Curaçao zij nu juist niet zoo talrijk. Zij die belangstellen in de geschiedenis onzer Kolonie mogen dus niet verzuimen zich deze brochure aan te schaffen. Daarenboven steunen zij er nog een goed werk mede.

Postspaarbank.

Gedurende de maand December werd ingebracht f 8,322.89½, terugbetaald f 4,139.53½.

Ingebracht werd

Kantoren		Inlagen
Willemstad	*f* 5,972.28	260.
2de district	38,05	20
3de ,,	9,35	1.
4de ,,	323,25	59
5de ,,	32,90	35.
Bonaire:		
Kralendijk	299,69	89.
Rincon	85,65	10.
Aruba	417,10	56.
St. Martin	364,25	47
St. Eustatius	281,47½	19
Bottom, Saba	35,40	13.
Windwardside	363,50	42.

Onze Financien.

Het jaar 1907 was een gunstig jaar voor de Koloniale Kas. Ontvangen werd op

Aruba.	
Belastingen	f 50 049.90
Andere Inkomsten	f 55,638.37
Totaal	f 105,688 77
Bonaire	
Belastingen	f 31 091.87½
Andere Inkomsten	f 3.894.84½
Totaal	f 43,986 72
St. Martin (N. G.)	
Belastingen	f 16,000.74½
Andere Inkomsten	f 1,998.50
Totaal	f 17,999.24½
St. Eustatius	
Belastingen	f 4,175
Andere Inkomsten	f 3,286.50
Totaal	f 7,461.50
Saba.	
Belastingen	f 4.766
Andere Inkomsten	f 1,314.22
Totaal	f 6,080.22

Volgens de Memorie van Toelichting bij de Nieuwe Begrooting waren de gezamenlijke ontvangsten der geheele kolonie *geraamd* op f 528.920, terwijl de ontvangsten liepen tot f 693.273,72 of f 164.353.72 hooger dan de raming.

Maar een halve Canard.

Zooals te verwachten was maakte de *Prins der Nederlanden* een einde aan onzen twijfel omtrent den toestand op Haiti.

De berichten hier vroeger per telegram en door de nieuwsbladen ontvangen waren sterk overdreven. De hoofdzaak blijkt nu absoluut valsch.

De Duitsche consulaire agent is niet doodgeschoten. Bijgevolg geschiedde er ook geen oorlogsverklaring van Duitschland aan Haiti, evenmin bood President ROOSEVELT, steunend op de Monroe-leer, zijn interventie aan, welke dan vlakaf door den Duitschen Keizer zou geweigerd zijn.

Toch is de toestand op Haiti ernstig genoeg.

Het plan tot revolutie van de partij FIRMIN werd door de Regeering ontdekt en verijdeld, naar de schuldigen en medeplichtingen werd een onderzoek ingesteld. Op een gegeven oogenblik rent een hooggeplaatst ambtenaar als wanhopig over straat en vlucht in het Amerikaansch Consulaat. Onder eede verklaart hij met volle zekerheid te weten, dat de Regeering hem wil laten fusilleeren en dat het doodvonnis van zeer veel vreemdelingen insgelijks geteekend werd. Onmiddelijk vulden zich de verschillende Consulaten met vreemdelingen, aanstonds werd er aan de verschillende regeeringen om hulp geseind. Al heel spoedig kwamen amerikaansche engelsche, duitsche, fransche oorlogsbooten opdagen. De *Gelderland* wachtte wijselijk rustiger tijden af, maar werd toch ook verwacht. De Reporter van de *N. York Herald* was meegekomen, begaf zich persoonlijk naar President ALEXIS NORD en wist te bewerken, dat de Amerikanen het Consulaat mochten verlaten en zich inschepen op den oorlogsbodem.

Gelukkig over dit behaald succes trok de reporter naar het Consulaat en zegde zijn landgenooten hun bevrijding aan. Maar, niet zoodra hadden zij het neutraal gebied, het Amerikaansch Consulaat, verlaten en zich gewaagd op Haitiaanschen bodem of er werd van alle kanten op hen geschoten, als op vogelvrij verklaarden wegens medeplichtigheid aan het maken van revolutie.

De overige vreemdelingen bleven in hun Consulaten en waagden zich niet op straat. Eerst toen fransche troepen aan land waren gezet om de vreemdelingen in hun midden te nemen, trokken zij, begeleid door de respectievelijke Consuls in ambtsgewaad naar hun oorlogsschepen.

Er moeten werkelijk gedurende deze beroeringen 28 menschen gefusilleerd zijn, terwijl de gevangenissen zijn opgepropt met gevangenen die een onmenschelijk wreed lot te verduren hebben.

Nu zooveel mogendheden in deze zaak betrokken werden, hoopt men door onderlinge samenwerking het daarheen te leiden, dat dergelijke tooneelen als boven verhaald, voortaan onmogelijk worden.

Nederland.

Regeeringsverklaring.

Minister Heemskerk leidde het Kabinet in de Kamerzitting van 10 Maart bij de Kamer in en verklaarde daarbij onder meer, dat het zich verplicht achtte de roeping te aanvaarden, om het bewind te voeren en wel overeenkomstig de beginselen, levende in de partijen der rechterzijde en oordeelde zich aan die taak niet te mogen onttrekken, nu de mogelijkheid der formatie van een nieuw Kabinet, steunende op eene geconcentreerde linkerzijde, niet kon worden aangenomen.

Het Kabinet wil trachten door de toepassing zijner beginselen zooveel mogelijk bevrediging te schenken Waar principiëele tegenstellingen zich voordoen, zal het die niet mogen ontwijken, doch het oordeelt de mogelijkheid te moeten aannemen, dat omtrent verschillende onderwerpen, die rijp zijn voor behandeling of die aanhangig moeten worden gemaakt, zonder verzaking van beginselen, ook in deze Kamer voldoende overeenstemming kan worden verkregen. In dien geest wenscht de Regeering dan ook gemeen overleg te plegen met de Staten-Generaal aangaande de onderwerpen, waarvan de behandeling thans het meest voor de hand ligt.

Ten aanzien van eenige wetsontwerpen, o. a. het Zuiderzee-ontwerp, behoudt de Regeering zich nadere overweging voor.

Zij kondigt binnen een niet te lang tijdsverloop eenige wetsontwerpen aan, met name: wijziging Strafwetboek ten aanzien der bepalingen ter bestrijding der openbare onzedelijkheid; subsidiëering van bijzondere middelbare scholen; een wijziging Gemeentewet ter verruiming van het belastinggebied der gemeenten, zooveel mogelijk in aansluiting aan het voorstel der Staatscommissie voor de gemeentefinanciën, waaromtrent evenwel nog advies aan Gedep. Staten is verzocht.

Binnenkort hoopt zij voorstellen te doen in zake wettelijke bescherming van arbeiders en wel tot nadere regeling der arbeidsinspectie, o. a. ten einde betere naleving der bestaande bepalingen te bevorderen.

De Regeering heeft gemeend het ziekteverzekeringsontwerp te moeten intrekken. De ouderdomsvoorziening moet naar hare meening worden beschouwd en geregeld als onderdeel der invaliditeitsverzekering terwijl tegen het ontwerp van ziekteverzekering bij haar bezwaren bestonden, die een zoo ingrijpende omwerking noodzakelijk maakten, dat de Reg. meende de totstandkoming eener wet het best te bespoedigen door eene omwerking aanstonds ter hand te nemen.

Na de Ziekteverzekering is de Ongevallenwet 1901 in hare werking een onderwerp van overweging.

Het tekort waarvoor bij het in deze Kamer ingediende wetsontwerp dekking is gevraagd, maakte urgent het antwoord op de vraag of niet door wijziging van de geldende bepalingen een herhaling van een dergelijk deficit is te voorkomen. De Regeering hoopt daartoe de noodige voorstellen te kunnen doen tegelijk met andere wijzigingen in de Ongevallenwet, die binnenkort kunnen te gemoet gezien worden. Intusschen zal gewerkt worden aan de voorbereiding der invaliditeits-verzekering.

Herinnerende aan de intrekking van de Grondwet-herzienings-voorstellen, verklaart de Regeering dat zij de tegenwoordige parlementaire periode te ver gevorderd acht om te pogen het vraagstuk der herziening, dat in ieder geval een nader onderzoek eischt, binnen deze periode nog tot oplossing te brengen.

Voorts blijken nog ingetrokken te worden de ontwerpen tot heffing eener inkomsten-belasting, tot instelling van beroepsraden voor de directe belastingen, en de ontwerpen betreffende de suiker-accijns en verhooging accijns gedistilleerd. De vraag of en op welke wijze dan ook versterking van 's Rijks middelen in de eerste toekomst noodig is, eischt nadere overwegingen.

Onder herinnering aan het dezer dagen ingediende noodwetje betreffende het blijvend gedeelte, deelt de Regeering mede, dat bij de in te dienen Oorlogsbegrooting voor 1908 ook op een blijvend gedeelte van dezelfde sterkte zal worden gerekend als bij de credietwet voor oorlog. De Regeering stelt zich intusschen voor, een wijziging in de Militiewet aanhangig te maken welke een opkomst der militie bij de onbereden wapenen in twee ploegen onmogelijk maakt. Evenwel zal, ook bij gunstig verloop van den daartoe te verrichten wetgevenden arbeid de nieuwe regeling voor het eerst van toepassing kunnen zijn op de lichting die in 1909 voor eerste oefening onder de wapenen komt, zoodat ook bij de Oorlogsbegrooting voor 1909 voor 7 maanden gerekend zal moeten worden op een blijvend gedeelte als voor 1908 werd aangegeven. De Regeering verklaart ten slotte de hierbedoelde wetswijziging slechts als hulpmaatregel en dus niet als een afdoende herziening der militiewet te zien aangemerkt, en zal zoodra mogelijk een meer ingrijpende herziening der Militie- en Landweerwet ter hand nemen.

Verder wordt aangekondigd het in beteren staat brengen der kustverdediging; de Regeering wenscht echter met het oog op de kosten van den aanbouw van postmaterieel zooveel doenlijk te beperken; met bekwamen spoed wenscht de Regeering een Raad van Defensie in het leven te roepen waarin opperofficieren en vlagofficieren zitting zullen hebben en ook het burgerlijk element niet zal ontbreken. Wettelijke regeling is in overweging; maar inmiddels acht de Regeering het instellen van dien Raad bij Koninklijk Besluit gewenscht.

De Regeering meenende op dit oogenblik geen meer uitgebreid program te moeten geven, doet een beroep op samenwerking met wederzijdsch behoud van beginsel.

Ingezonden Mededeelingen.

Buitenland.

Pruisen en Polen.

Het Pruisische Huis van afgevaardigden nam de Polenwet onveranderd aan in den vorm, dien het Heerenhuis daaraan had gegeven, met dezelfde meerderheid als bij de vorige stemming, bestaande uit de conservatieven en de nationaal-liberalen. Zelfs voor deze formaliteit trad dus niemand uit de oppositie de Regeering ter zijde. De grenslijn is scherp getrokken.

De aanneming van de onteigeningswet heeft niet alleen de Polen in Pruisen verbitterd, maar ook de Duitschers. De „Posener N. N" maakt zich tot tolk van de heerschende verontwaardiging en laat zich als volgt uit: „De vlaggen hangen halfstok ten teeken van den diepen rouw waarin onzê provincie is gedompeld door de aanneming van de in onze omstandigheden zoo diep ingrijpende onteigeningswet Evenals Haroen al Raschid indertijd, moesten onze ministers, die met zulke treurige argumenten het ontwerp hebben verdedigd, zich eens begeven te midden van het volk in de Ostmark, om de daar heerschende stemming te leeren kennen: zij zouden schrikken van de verbittering, die zoowel onder de Duitsche als onder de Poolsche bevolking heerscht. Het is te betreuren, dat tot de aanneming van de wet de doorslag werd gegeven door mannen, die nog nooit een voet hebben gezet in onze provincie. welker toestanden hun even onbekend zijn als die op de maan. Hoogleeraren en „Commerzienräte" bij de gratie des konings, hebben der regeering hunne dankbaarheid betoond, door in haren geest te stemmen. De Duitsche professor geniet in de wereld groote hoogachting. Deze zal er echter wel niet op vooruitgaan, nu de hooggeleerde leden van het Heerenhuis op twee na medewerkten tot aanneming der wet. Wanneer men het betoog van professor Schmoller leest moet men, ondanks den ernst der zaak, onwillekeurig lachen over zijn naïveteit. De wet zou de brug moeten zijn voor een latere verzoening.

Neen, professor, wanneer u ook slechts twee dagen hier zoudt doorbrengen, zou het u duidelijk worden, dat de wet de brug der verzoening achter zich afbreekt. De oorlog is nu voor goed verklaard."

't Verstandigst zou 't nu nog wezen van de Pruisiche Regeering, als ze de wet in het vergeetboek liet raken, maar nu **zal** zij natuurlijk integendeel alles op haren en snaren zetten en zoo de verwijdering tusschen Polen en Pruisen steeds grooter maken.

De nationale Duitsche bladen moeten toegeven, dat de Poolsche pers, na de aanneming van de onteigeningswet, een waardigen toon aanslaat.

De „Dziennik Poznanski" schrijft bv.: De slag treft ons, zonder dat wij een onrecht begaan hebben, want niemand kan het ons als verwijt aanrekenen, dat wij onze heiligste, bij geboorte verkregen rechten, onzen volksaard niet kunnen opgeven, dat onze bevolking naar verhouding sterker toeneemt dan de Duitsche. Het geldt hier een voorbeeldelooze uittarting. Maar wij moeten onzen wrok en onze verontwaardiging inhouden; want juist nu hebben wij koelbloedigheid, kalmte en overleg van noode."

Intusschen beginnen Russische Polen zich solidair te betoonen met hunne broeders in Pruisen. Onmiddellijk, nadat het onteigenings-ontwerp in het Pruisische Heerenhuis was aangenomen, ontvingen alle Pruisen, die in de buurt van Dombrowa en Russisch-Polen wonen, dreigbrieven van den nationalen arbeidersbond. Daarin werd hun gelast het „Poolsche koninkrijk" onmiddellijk te verlaten „Wij kunnen niet toestaan," zoo staat er in den brief, „dat onze broeders vermoord worden of aan honger en ellende worden prijsgegeven, terwijl de zonen der misdadigers zich mesten met het bloed en het zweet van ons arm Poolsch volk."

De „Weserzeitung" verneemt uit Berlijn, dat zich in de laatste dagen een groot aantal leden van het Pruisische Heerenhuis bij het bureau van dat huis hebben aangemeld, om tegen de verkeerde opneming van hun stem verzet aan teekenen. Natuurlijk, zegt het blad, heeft dit bezwaar tegen de ambtelijke telling geen invloed meer. Maar de achteraf gedane poging, om den uitslag van de stemmen veranderd te krijgen, is toch opmerkelijk. In de kringen van het Heerenhuis is men namelijk meer dan pijnlijk verrast, dat de regeering met 32 stemmen gezegevierd heeft. De oppositie scheen van hare zaak zeker en had een overwinning verwacht. Sommige van de leden konden het met zich zelven niet eens worden, en dit kwam ook aan den dag, doordat menig een, bij de hoofdelijke stemming, „ja neen!" antwoordde.

De oppositie had zich wel beter mogen wapenen, maar nu is napleiten te laat. Men zal alle gevolgen van het genomen besluit hebben te dragen. En die zullen wel tegenvallen.

CHINA en JAPAN.

De „Tatsoemaroe", een Japansche stoomboot van 3000 ton, met passagiers en een volle lading, waaronder 30 kisten geweren en 40 kisten schietvoorraad, door een Japanschen fabrikant te Hong Kong aan een koopman te Macao gezonden, kwam op 5 Februari te Macao aan en bleef er op de reede liggen.

In den middag verschenen plotseling vier Chineesche kanonneerbooten, overweldigden het schip, haalden de Japansche vlag neer en heschen de Chineesche. De Chineesche zeelui mishandelden de bemanning en brachten het schip naar Kanton.

De Chineesche regeering zeide, dat de „Tatsoemaroe" wapens wilde binnensmokkelen. Japan daarentegen beweerde dat de wapens op het scheepsmanifest voorkwamen en dat alle tolformaliteiten voor het vervoer van wapens naar Macao waren nagekomen,

De Chineesche regeering heeft daarop verontschuldigingen en een schadevergoeding aangeboden, maar Japan beschouwt het als onvoldoende. De betrekkingen tusschen China en Japan waren een oogenblik zeer gespannen.

Het Japansche ministerie van buitenlandsche zaken maakt te volgende nota openbaar: „Japan heeft, ter zake van de onwettige inbeslagneming van het stoomschip „Tatsoemaroe- noch een ultimatum aan China gesteld noch dreigementen uitgesproken. Wij vertrouwen, zegt de nota, op den goeden wil van de Chineesche regeering, en dat zij het stoomschip loslaten, haar leedwezen betuigen en een schadevergoeding betalen zal."

Dit wil natuurlijk zeggen: een voldoende schadevergoeding. Japan voelt zich.

Het verdere verkoop kent men uit dezer dagen alhier de openbaargemaakte telegrammen.

HAITI.

Dezer dagen is te New-York voor den Londscommissaris Shields de zaak behandeld van mr. Joseph Giordain, den agent van financiën der vroegere revolutionaire beweging in den negerstaat Haiti. Het werpt een duidelijk licht op de wijze, waarop in Zuid-Amerika, revoluties en revolutietjes worden betaald. Genoemde heer, die sedert vijf jaren te New-York zijn beroep uitoefent om de revolutionaire beweging in zijn vaderland Hayti aan te stoken, is aangeklaagd van wederrechtelijk 10.000 Haitische één en twee dollarbiljetten te hebben vervaardigd.

Eenigen tijd geleden liet deze heer onder overlegging van eene wettelijke autorisatie bij de Hamiltonbank prachtige bankbiljetten maken ten bedrage van 1.500.000 dollars met helgelen achterkant. De helft hiervan werd toen naar Haiti gezonden om als loon te dienen voor de revolutietroepen, die daar in actie waren onder bevel van generaal Firmin.

Het mooie geld verbrandde echter onderweg, en dat was maar goed ook, want de revolutie werd den kop ingedrukt voor het bedrag aankwam. De tweede helft van de 1.500.000 dollars vond zijn weg in de étalage van een warenhuis. Thans is weer eene revolutionaire beweging doende in Haiti, en deze wilde haar troepen betalen met de papieren, die zich in New-York bevonden, waarom ze de overzending der bankbiljetten eischte. Giordain verklaarde, dat het nu eenmaal de gewoonte is bij de Zuid-Amerikaansche revoluties dat de revolutionnaire partij dadelijk papiergeld in New-York bestelt, dat in geval van beleg later als wettig bestaanmiddel dienst doet. Het was hem in het geheel niet ingevallen, om waardeloos papiergeld te vervaardigen, maar het was louter een voorzorgsmaatsegel, opdat eene eventueele Haytische regeering het geld dadelijk bij de hand zou hebben. De verdediger van den aangeklaagde gaf interessante bijzonderheden over zulke en dergelijke financiëele schikkingen. Bijna ieder schip, dat naar Zuid-Amerika kwam, neemt wapens, geweren, revolvers, munitie, ja zelfs kanonnen mee. Deze handel, die natuurlijk eene groote winst afwerpt, soms tot 1000 % toe, zijn van gewaagden aard. Het minste wat de revolutionnairen kunnen doen, is, dat men de betreffende firma's of verantwoordelijke personen banknoten voor de zekerheid geeft, die eerst na eene overwinning waarde verkrijgen. Het verhoor werd uitgesteld ten gevolge van het groot aantal getuigen.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden bij het overlijden van zijn dierbaren vader, den Heer SALOMON SENIOR, betuigt ondergeteekende, ook namens de andere familieleden, hartgrondigen dank.

Curaçao, 30 Maart 1908.

EDWIN SENIOR.

ANALYSE van het meel

P. A. P.

bereid van de KLEINE MAIS op de plantage ASCENCION.

TH. J. C. BUYS
Laboratorium v. Pathologisch-Chemisch Onderzoek.
Curaçao, N. W. I.

ONDERZOEK van een monster meel van Kleine Mais, aangeboden door den Heer J. E. v. d. Meulen.

Met de gevonden cijfers voor het gehalte aan STIKSTOF, VET en KOOLHYDRATEN, in VERBAND *met het gehalte aan vocht, blijkt dat dit meel een* **GROOTE Voedingswaarde** *bezit; bovendien munt het uit door zijn FRAAI UITERLIJK en FIJNHEID.*

(get.) TH. BUYS.

Dit meel is verkrijgbaar voor Otrabanda bij DE LANNOY & Co., Botica Cent al en voor Willemstad bij MEYER & ARAUJO, Botica Nueva.

á 12 cts. het pakje,

J. E. van der Meulen,

Huis Kortijn, Overzijde.

„CURAÇAO in 1803-1804"

DOOR

P. A. EUWENS, O. P.

formaat groot 8°.—83 bladz.

Prijs **f 0,50.**

De opbrengst strekt ten voordeele der nieuwe kerk op Rincon.

Verkrijgbaar aan de drukkerij van het APOSTOLISCH VICARIAAT.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1sten **September 1906** t|m **28 Februari 1907** onder

N°. 3905 W t|m **N° 1082 X**

zal plaats hebben op DONDERDAG den 9[den] April a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 2[den]. April 1908.

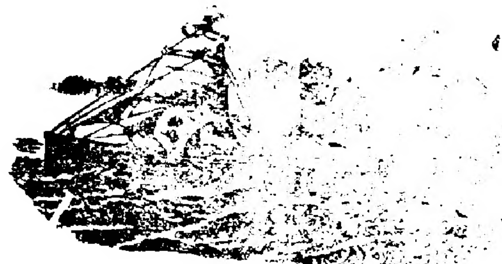
De Voorzitter.

A. JESURUN.

LONGMAN & MARTINE
NEW YORK, U. S

S. S. „CHRISTIANSTED".

Vaarplan voor April-Juni 1908.

Salida for di:		Mrt.	Apr.	Mei.
Curaçao	Maandag, v. m.	30	27	25
Bonaire	„ n. m.	30	27	25
Curaçao	Dinsdag, n. m.	31	28	26
Aruba	Woensdag, n. m.	Ap 1	29	27
Curaçao	Dond. vm. of nm	2	30	28
Bonaire	„ n. m. of	1	30	28
	Vrijdag v. m.	3	M. 1	29
St. Thomas	Maandag	6	4	Juni 1
St. Martin	Dinsdag, v. m.	7	5	2
Saba	„ middag	7	5	2
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	8	6	3
St. Kitts	Donderdag v. m.	9	7	4
St. Eustatius	„ n. m.	9	7	4
Saba	Vrijdag, v. m.	10	8	5
St. Martin	„ middag	10	8	5
St. Bart	(facultatief)			
St. Thomas	Zaterdag, v. m.	11	9	6
Bonaire	(facultatief)			
Curaçao	Dinsdag, n. m.	14	12	9
Aruba	Woensdag, n. m.	15	13	10
Curaçao	Dond. vm. of nm	16	14	11
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	17	15	12
Jegada na				
Curaçao	Vrijdag, n.m. of	17	15	12
	Zaterdag, v. m.	18	16	13

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1908.	Philad.	Marcb.	Carcas.	Zulia	Philad.	Marcb.
Vertrekt van NEW-YORK	Mrt. 14	Mrt. 21	Mrt. 28	April 4	Apr. 11	Apr. 18
Komt aan te SAN JUAN	19		April 2		16	
Vertrekt van „	20		3		17	
Doet CURAÇAO aan	22		5		19	
Komt aan te LA GUAIRA	23	28	6	11	20	25
Vertrekt van „	25	30	8	13	22	27
Komt aan te PTO. CABELLO	26		9		23	
Vertrekt van „	27		10		24	
Komt aan te CURAÇAO	28	31	11	14	25	28
Vertrekt van „	29	April 6	12	20	26	Mei 4
Doet LA GUAIRA aan	30		13		27	
„ PONCE „		8				
„ SAN JUAN „	April 1		15		29	
Komt aan te NEW-YORK	6	14	20	27	Mei 10	11

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marcb
Vertrekt van CURAÇAO	Mrt. 23	Mrt. 31	Apr. 6	Apr. 14	Apr. 20	Apr. 28
Komt aan te MARACAIBO	24	Apr. 1	7	15	21	29
Vertrekt van „	27	4	10	18	24	Mei 2
Komt aan te CURAÇAO	28	5	11	19	25	3

Alfredo Maduro

Tandheelkundige.

Biedt hierbij het geeerde publiek zijne diensten aan.

KANTOORUREN:
van 8 tot 12 v.m.
van 1 tot 4 n.m.

13—5.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN,

in MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsch GRANIET.

Groote Voorraad. — Billijke Prijzen

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij.

Marmerwerken.

H. P. EUWENS,

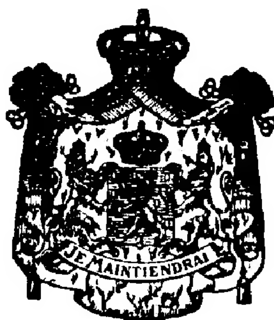
Oude Varkensmarkt.- Doddendaal. Nijmegen. Holland

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Adverteert steeds

IN DE

Amigoe di Curaçao,

het meest gelezen der hollandsche bladen in de kolonie.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO